

DU ER ET PRODUKT AF ANDRES LIVSHISTORIE

MAJSE LIND
PH.D. I PSYKOLOGI, AARHUS UNIVERSITET

”De intergenerationelle livshistorier kan også påvirke den unges identitet. Eksempelvis er mere negative intergenerationelle livshistorier med en overvægt af negative fortolkninger forbundet med højere grad af identitetsforvirring hos den unge.”

Min livshistorie er min personlige fortælling om mit liv og strækker sig helt tilbage til min børnehavetid i Troldehulen, min folkeskoletid, ungdomsårene på gymnasiet, videre op igennem mit travle studieliv på Aarhus Universitet og frem til i dag, hvor jeg arbejder som forsker i USA. Livshistorien har en afgørende funktion, fordi den bidrager til en sammenhængende fornemmelse af, hvem jeg var før, og hvordan forskellige begivenheder og epoker (både gode og dårlige) har gjort mig til den person, jeg er i dag. Livshistorien er både mit anker, men også mit kompas der guider mig videre i livet.

Intergenerationelle livshistorier er livshistorier, som vi kender til fra andre generationer, eksempelvis viden om vores forældres eller bedsteforældres liv. Hvad ved du eksempelvis om deres liv, og hvor ved du det fra? Hjemme hos os var middagsbordet samlingsstedet for fortællinger om "gamle dage". Både mine forældre og bedsteforældre (gen)fortalte ofte historier fra deres ungdom eller om hårde tider, hvor pengene var små, men sammenholdet stort. Du har formentlig ikke tænkt nærmere over formålet med disse livsfortællinger, men udover at det styrker båndene mellem generationer, har de faktisk også stor betydning for dig og din livshistorie. Selvom livshistorien er en privat størrelse, er den i høj grad formet af andres livshistorier.

Forskning viser eksempelvis, at hvis forældres livshistorier bliver fortalt overvejende positivt eller negativt, vil den samme emotionelle tone gøre sig gældende i den unges livshistoriefortælling. Hvis forældres livshistorier bliver fortalt med en overvægt af enten positive eller negative fortolkninger af livsbegivenheder, vil den samme fortællestil også gøre sig

gældende for den unges egen livshistorie. Børn og unge opfanger således fortællestile og fortolkninger i de intergenerationelle historier, og de bruger dem i deres egne livshistorier: "Min mor var også udfordret i starten af gymnasiet, men det blev bedre med tiden. Det gør det nok også for mig". De intergenerationelle livshistorier kan også påvirke den unges identitet. Eksempelvis er mere negative livshistorier med en overvægt af negative fortolkninger forbundet med højere grad af identitetsforvirring hos den unge. Andre studier peger på, at de intergenerationelle fortællinger kan have betydning for den unges velvære.

Påvirkningen ser også ud til at være gensidig. Eksempelvis bruger vi vores egen livshistorie som udgangspunkt for at forstå andres livshistorier: "Folkeskolen var en hård tid for mig, så det var det måske også for min bedstemor". Personlighedstræk ser også ud til at spille en rolle for, hvordan vi fortæller andres livshistorier. De intergenerationelle livshistorier har således stor betydning for din egen livshistorie, din identitet og dit velvære - så husk det, næste gang din bedstemor går i gang med at fortælle om sin ungdom.

